

ΑΠΟ ΤΟ „ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΕΥΑΣ“

(ΕΗ. VAN LERBERGHE)

* * *

Κάποτε φτάνουνε κοντά σέ μένα
 'Άπο βαθείες νυχτιές και δάση δλαπλωμένα,
 Και τρομεροί και πράοι και σκοτεινοί,
 Και στά πόδια μου πέφτουνε σκυφτοί·
 Κ' έγώ χαιδεύω τά κεφάλια τους τ' άνήμερα.
 Φτάνουν από τον άγριμιαν τά δλόβαθα
 Κι άπ' τά φυτά
 Κι από τή λουλουδένια τήν καρδιά.
 Γι' αὐτούς είναι ποὺ τραγουδῶ.
 Δὲν ξέρουν τίποτα νά ποψ, μήτε και ποὺ χαμογελοῦνε,
 Μὰ κάπου κάποτε ψηηνούν·
 Γι' αὐτούς είμαι τὸ κάθε τί,
 Τὰ πρότα ρόδα κι ὁ ήλιος ὁ πρωτόφαντος
 Και κουρασμένοι είνε πολὺ πολὺ
 Γιατί γιώ μὲ περπάτησαν σὲ μακρισμένους τόπους.

Κ' έγω,
 Μ' όνομα τόσο μακρινό και τόσο λιαστικό,
 Τοὺς κράζω : άνθρωπους.

Μεταφρ. ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΔΙΠΛΟΣ ΧΑΜΩΣ

Πῶς τὰ κρατούσαμε ἄλλοτε σὲ προσευκή τὰ χέρια . . .

Τώρα παρακαλεστικά δὲ σμίγουν πά τὰ χέρια
 Κ' ίπιστη ποὺ τρεμόδερνε σὰ φλόγα, τώρα ἔχαθη
 Σάν τὸ λιβάνι τὸ ιερὸν ποὺ ενύδησε και πάει . . .
 Και μήτε πιὰ οἱ τοσκανικές βαθύχρωμες Μαντόνες
 Ποὺ είναι μητέρες παιδικές και μητρικές παιδούλες,
 Μὲ τὴ μακαριστὴ θωράκι θαμπόνουν τὸ νοῦ μας.
 Και μήτε οἱ Παναγίες ξυνούν βυζαντινές ἀγάπες,
 'Απ' τὰ πλουμίδια διάμεσα και τὰ προσκυνητάρια
 Στοχαστικές κι ασάλευτες μὲ τὸ ὑπερόνυμο γέλιο.

Τὰ οὐρανικά χαθήκανε, τὰ γήινα πάν και κείνα . . .

Γιατί ή καρδιά τῆς γυναικὸς τὴ μουσικὴ τὴν πρώτη
 Τώρα δὲ σιγοφέρει πιὰ σ' αὐτιά τὰ ξαρνισμένα.
 Γιατί τὰ π λυσάλεντα και τὰ μακαρισμένα
 Μὲ τὶς τρικυμιστές γραμμὲς και τὶς πλατειές καμπύλες
 Κορμικὲς, κ' οἱ δλόχυτοι λαϊκοί και τὰ γεμίτα μπράτσα,
 Και τὰ γυναικεῖα μέτωπα και τὰ βαθειά τὰ μάτια,
 Δὲ μᾶς ξυνούντες τὶς δρμές ποὺ ἀντάρισαν βαθειά μας
 'Οταν ἀγόρια τρέχαις μὲ κάπιον πόθον ἀλήτη.
 Σ' ἀποβροχάρηδες καιρούς και σὲ λιακάδες μέρες.

Πῶς λαχταρούσαμε ἄλλοτε τὴ σάρκα τῆς γυναικας . . .

ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ (*)

101

Είναι κάποιες κριτικὲς στιγμὲς ποὺ ὁ σωστὸς ἀνθρωπὸς χρέος του θεωρεῖ και καμάρι τόχει νὰ φωνάξῃ πρὸς κάποιους τάχι θεοφοβούμενους: *Είμαι ἀθεος!* Και πρὸς κάποιους τάχι τίμιους: *Είμαι ἀπειμος!*

102

Ο ἀνθρωπὸς μὲ τὰ ἴδανικὰ εἶναι, θέλει δὲ θέλει, ζῶ θρησκευτικό.

103

Και ὅταν ἀρνητὴς ὑφώνεται δὲ ἀνθρωπὸς τοῦ θεοῦ, και τότε ή ἀρνησή του εἶναι σὰ μὰν διολογία ποὺ θέλει νὰ γελάσῃ τὸν ἱερό του. Ἡ ἀθεῖα δὲν είναι τοῦ ἀνθρώπου ἀλλο τίποτε πιρὸν ἔειθιμασμα τῆς θεοβλάβειας τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ στίχοι τῶν τριαντὸν ποιητῶν τῆς φιλοσοφικῆς ἀθεῖας, Σέλλεϋ, Μπάύρον, Γκαϊτε, Ἀκκερμαν, Λεκόντ Ντελλ, και ἀλλιον εἶναι σὰν τοὺς βιβλικοὺς ψαλμοὺς και σπαραγκτικοὶ σὰν τοὺς ἐπιτάφιους θρήνους. Και ὅμως τὸ γνῶρισμα τό, ἀπάνοι ἀπ' ὅλι, τοῦ νέου ἀνθρώπου εἶναι: δὲν πιστεύει στὸ θεό· πιστεύει στὸν ἔδιο τὸν ἱερό του· στὸν ἀνθρωπὸ.

104

Σύμφωνοι, φίλε Νικβάνου! Πρῶτη ή γνῶση και οι γνῶσες ὑστεροῦ. Μὰ στοὺς γνωστικοὺς ἀνάμεσα βισιλεύει ἐκεῖνος ποὺ γνωρίζει. Τὸ φῆμα τοῦτο κλεῖ μέσου του και τὰ δυό, ἀξεχώριστα· γνῶση και γνῶσες. Τὰ μεγαλείτερα κακὰ γινόταν, γίνονται και θὰ γίνουνται ἀπὸ τὴν ἀμάθεια.

105

Ἐχω μέσα μου λυγῆς θεούς: μπὸ τὸ θεὸ τοῦ παιδικοῦ καιροῦ, τὸ δεσπότη μὲ τὰ κάτισπρα γένεια, ίσια μὲ τὸ θεὸ τοῦ Σπινόζα (Deus est omnium rerum causa immanens, non vero transiens). Πλήθος. Ποιὸς λέει πώς χάθιρκε ή πολιυθεῖα;

(*) Κοίταξε δριθ. 341, 354, 368, 375, 387, 448 449 450 και 451.

Στὸ σημείωμα 98 περασμένο φύλλο τοῦ «Νομιμα», στ. 2, πρέπει νὰ διαβαστῇ: «Και τωὺς ηδρὰ τοὺς στίχους μου δισκημορυς», ἀντὶ τοὺς ηδρες.